

BRØNDBY KOMMUNE**Hjemmeplejen****Udarbejdet af: Kirsten Vansted****Godkendt i ledergruppen: aug 2013****Ansvarlig:****Revideret:****Revideres senest: sep.2014**

Instruks vedrørende: Dødfunden borger	
Målgruppe	Plejepersonale i Hjemmeplejen
Formål	At personalet kan håndtere situationer, hvor de finder en borger død
Mål	At personalet kender og følger de lovmæssige bestemmelser om dødsfald.
Instruks	<p><u>Forventet dødsfald</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vurder om borgeren er død ved at undersøge om der er puls og vejrtrækning. 2. Tilkald sygeplejerske eller social- og sundhedsassistent. 3. Sygeplejerske/ social- og sundhedsassistent kontakter egen læge /lægevagt og aftaler videre forløb, herunder om politiet skal kontaktes, og om afdøde må gøres i stand, hvem der foretager ligsyn, og hvornår det gøres. OBS. Hvis borger har pacemaker skal dette oplyses til lægen, da pacemakeren skal fjernes. 4. De pårørende informeres om dødens indtræden, og deres ansvar for videre foranstaltninger ex.v. aftale med bedemand. I tilfælde af at der ingen pårørende er, skal sagsbehandleri Pension kontaktes på tlf. 43 28 39 21. 5. Den døde gøres i stand efter afdødes og pårørendes ønsker. Hvis der ikke er ønsker udføres almindelig istandgørelse jvf. procedure for Istandgørelse af afdød. 6. Såfremt der ikke findes pårørende skal personalet sikrer sig, at boligen er aflåst, når de forlader den. <p><u>Uventet dødsfald</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vurder om borgeren er død ved at undersøge om der er puls og vejrtrækning. <u>OBS. Ved mindste tvivl om borgeren er død ringes 112 og genoplivning indledes.</u> 2. Tilkald sygeplejerske eller social- og sundhedsassistent. 3. Sygeplejerske/ social- og sundhedsassistent kontakter egen læge /lægevagt. 4. Lægen træffer beslutning om inddragelse af politi. og aftaler videre forløb, herunder om politiet skal kontaktes, og om afdøde må gøres i stand, hvem der foretager ligsyn, og hvornår det gøres. OBS. Hvis borger har pacemaker skal dette oplyses til lægen, da pacemakeren skal fjernes. 5. Aftal med læge eller politi, hvem der underretter pårørende, samt hvad der skal ske med afdøde. 6. Evt. istandgørelse af afdøde efter dennes og pårørendes evt. ønsker. Hvis der ikke er ønsker udføres almindelig istandgørelse jvf. procedure for

<p>Tilgrundliggende vejledning fra Sundhedsstyrelsen</p>	<p>Istandgørelse af afdød.</p> <p>7. Personalet sikrer sig, at boligen er aflåst, når de forlader den.</p> <p>Uddrag af Sundhedsstyrelsens Vejledning om ligsyn, indberetning af dødsfald til politiet og dødsattester m.v. gældende fra 1. januar 2007:</p> <p><i>3. Definitioner</i></p> <p><i>3.1 Døds-kriterier</i></p> <p>Efter sundhedslovens § 176 kan en persons død konstateres ved uopretteligt ophør af åndedræt og hjertevirksomhed (hjertedøds-kriteriet).....</p> <p><i>3.3 Ligsyn</i></p> <p>Ligsyn bliver foretaget af en læge for at afgøre, om dødsfald er indtrådt. Ved ligsynet skal lægen konstatere dødstejn, og døds-måde og dødsårsag skal så vidt muligt fastslås, jf. sundhedslovens § 178, stk. 1.</p> <p><i>3.4 Døds-tejn</i></p> <p>Døds-tejnene er enten dødsstivhed (rigor mortis), ligpletter (livores) eller forrådnelse (cadaverositas). Disse døds-tejn, der betegnes som de sikre sene døds-tejn, indtræder kortere eller længere tid efter, at døden kan konstateres efter de egentlige døds-kriterier.</p> <p><i>4. Genoplivning</i></p> <p>Er man i tvivl om, hvorvidt en person er død eller ej, er man forpligtet til at handle. Dette betyder bl.a., at man i visse nødsituationer har pligt til efter evne at iværksætte genoplivningsforsøg, herunder at tilkalde hjælp.</p> <p>Efter straffeloven, lovbekendtgørelse nr. 1000 af 5. oktober 2006, § 253, nr. 2, straffes (bøde eller fængsel indtil 2 år) den, som, uagtet det var ham muligt uden særlig fare for sig selv eller andre, undlader at træffe de foranstaltninger, som af omstændighederne kræves til redning af nogen tilsyneladende livløs.</p> <p><i>5. Dødens konstatering</i></p> <p>Det er som udgangspunkt en læge, der skal konstatere dødens indtræden. .....</p> <p>I særlige situationer kan også andre end læger konstatere dødens indtræden ved uopretteligt ophør af åndedræt og hjertevirksomhed (hjertedøds-kriteriet).</p> <p><i>5.1 Dødens indtræden er åbenbar</i></p> <p>Hvis det er åbenbart, at en person er død, hvilket er tilfældet, når der hos den pågældende findes omfattende forrådnelse eller åbenlyst dødelige skader eller kvæstelser, som ikke er forenelige med fortsat liv, f.eks. forkulning eller knusning af kraniet, kan sygeplejersker, social- og sundhedsassistenter, plejehjems-personale, ambulancepersonale, politiet, pårørende eller andre konstatere, at en person er død. I sådanne tilfælde er der, selv hos en ikke - sagkyndig, ikke tvivl om, at døden er indtrådt.</p> <p><i>5.2 Andre situationer</i></p> <p>Hvis en person dør, mens der er andre til stede på bopælen, på sygehuset eller institutionen, og dødens indtræden vurderes som forventet på baggrund af viden om patientens aktuelle tilstand forud for dødens indtræden, kan en sygeplejerske,</p>
---	---

	<p>en social- og sundhedsassistent eller andet plejepersonale, der har været involveret i behandling og pleje af afdøde, konstatere, at personen er død.</p> <p>Hvis en person dør alene i sit hjem, og den pågældende har været patient i hjemmeplejen som led i terminalpleje, kan en sygeplejerske, en social- og sundhedsassistent eller andet plejepersonale, der har været involveret i pleje og behandling af den pågældende, også konstatere, at personen er død.</p> <p>I begge situationer forudsættes det, at der i patientjournalen er tilstrækkelige oplysninger, herunder om egen læges vurdering af patientens situation, der kan indgå i grundlaget for at konstatere, at døden er indtrådt.</p> <p>Lægen skal underrettes om dødens konstatering, dødstidspunktet og omstændighederne, og disse oplysninger skal tillige journalføres i den sygeplejefaglige patientjournal.</p> <p><i>5.3 Tilkald af læge</i></p> <p>Hvis dødens indtræden ikke er åbenbar, og der ikke er tale om forventet død eller en terminal patient, skal involveret plejepersonale umiddelbart kontakte lægen med oplysning om findesituationen, sygdomsbillede m.v.</p> <p>Det er lægen, der i medfør af sundhedslovens § 179 har pligt til at afgive indberetning til politiet.</p> <p>Kontakten til lægen, oplysningerne om findesituationen, sygdomsbillede m.v. og lægens stillingtagen skal journalføres i den sygeplejefaglige patientjournal.</p> <p><i>6. Omsorg for lig</i></p> <p>En person, der antages at være afgået ved døden, skal anbringes under forsvarlige forhold. Er dødens indtræden ikke åbenbar, skal den pågældende være under jævnlige tilsyn, jf. sundhedslovens § 183.</p> <p>Der er tale om personer, der antages at være afgået ved døden. Dette forudsætter, at den eller de tilstedeværende med god grund antager, at døden er indtrådt.</p> <p>Er der usikkerhed om, hvorvidt døden er indtrådt, skal der iværksættes genoplivningsforsøg, herunder tilkald af hjælp, jf. punkt 4.</p>
<p>Lovgrundlag</p> <p>Referencer</p> <p>Kilder</p>	<p>Sundhedsloven § 176 - § 183</p> <p>Sundhedsstyrelsens Vejledning om ligsyn, indberetning af dødsfald til politiet og dødsattester m.v. gældende fra 1. januar 2007</p>